

УДК 316.614.5

РОЛЬ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Студ. М.С. Шацька, гр. БМЕк-1-18

Науковий керівник к.е.н., доцент Шацька З.Я.

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета – дослідити сутність та роль підприємницьких структур у розвитку економіки України.

Завдання – розкрити сутність поняття «підприємницька структура», узагальнити їх функції, визначити місце і роль у розвитку національної економіки.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження виступають підприємницькі структури, як ключові ланки розвитку економіки.

Предмет дослідження – теоретичні, методичні, організаційні та практичні питання функціонування підприємницьких структур в економіці України.

Результати дослідження. Перехід людської цивілізації у XXI століття та посилення світових процесів інтернаціоналізації та глобалізації зумовив кардинальні зміни у веденні бізнесу. Подальше ускладнення умов господарювання призводить до об'єднання різних підприємств в підприємницькі структури, щоб гнучко пристосуватись до ринкових змін, розвиватись в умовах конкуренції та впливу глобалізаційних викликів [2, с.166-176].

Підприємницька структура – це добровільна інтеграція самостійно функціонуючих суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм у єдину цілісну складну відкриту систему, що функціонує у глобалізованому середовищі з метою розробки та комерціалізації інноваційної продукції, що підвищує ефективність діяльності та прискорює розвиток суб'єктів господарювання, що утворюють підприємницьку структуру [4]. Підприємницька структура, як і традиційне підприємство є самостійно господарюючим суб'єктом, який створений у відповідності до вимог чинного законодавства.

Деякі ознаки підприємницької структури співпадають з ознаками, притаманними підприємству, а саме:

1. Здійснює діяльність, спрямовану на задоволення потреб суспільства.
2. Має відокремлене майно у своїй власності, що забезпечує матеріально-технічну можливість роботи та економічну самостійність.
3. Відповідає своїм майном за зобов'язаннями перед кредиторами, а в разі невиконання зобов'язань – перед бюджетом.
3. Є юридичною особою, яка виступає у передбачених законом випадках від власного імені, укладає будь-які види цивільно-правових договорів з партнерами, постачальниками та іншими юридичними особами, споживачами продукції.
4. Виступає в ролі позивача та відповідача в арбітражному суді в разі невиконання зобов'язань за договорами та згідно з діючим законодавством.
5. Має власне найменування, торгову марку (бренд), що вказує на його організаційно-правову форму, характер діяльності та відокремлює від інших підприємницьких структур, швидко ідентифікується споживачами.
6. Є самоорганізованою структурою, тобто самостійно забезпечує свій розвиток.
7. Взаємодіє із динамічним зовнішнім середовищем, з якого надходять необхідні для діяльності ресурси та в якому реалізується готова продукція (товари, роботи, послуги).

Однією з найважливіших задач сучасних підприємницьких структур є виробництво конкурентоспроможних товарів та послуг для задоволення зростаючих суспільних потреб на національному та міжнародних ринках [1].

Підприємницькі структури, як суб'єкти підприємництва, є різноманітними. Вони, як і традиційне підприємство, є ключовою ланкою розвитку національної економіки, виконуючи

певні функції, в основі яких закладено функції підприємництва, а саме: інноваційна, ресурсна, мотиваційна, ризикова функції.

Функції підприємницьких структур у розвитку національної економіки:

1. Формування національного ринку та конкурентного середовища. Підприємницькі структури сприяють становленню конкурентних відносин, внаслідок швидкої адаптації до ринкових змін та безперервній орієнтації на виробництво та реалізацію інноваційної продукції для задоволення потреб споживачів.

2. Створення нових або підйом занепадаючих галузей як оперативна реакція підприємницьких структур на зміну кон'юнктури ринку для впровадження інноваційних технологій та переорієнтації виробництва інноваційної продукції в інші суміжні галузі. Вони є важелем для зміни структури національної економіки.

3. Прискорення науково-технічного прогресу, пошук та розробка нових технологій та їх впровадження у виробництво високотехнологічної продукції.

4. Вирішення проблеми зайнятості населення шляхом створення нових робочих місць, поглинання надлишкової робочої сили під час циклічних зрушень в економіці.

5. Джерело значних надходжень до державного бюджету.

6. Стимулювання господарської активності шляхом впровадження перспективних інноваційних виробництв, швидкому оновленню техніко-технологічної бази і асортименту продукції.

7. Економія та раціональне використання матеріально-сировинних ресурсів за рахунок створення високотехнологічних та енергоефективних виробництв.

Роль підприємницьких структур у розвитку національної економіки полягає у:

1. Виробнича роль. Поєднання засобів виробництва з робочою силою на національному ринку. Так, підприємницькі структури, як потужні суб'єкти господарювання, виготовляють інноваційну продукцію для задоволення потреб суспільства і забезпечують при цьому зайнятість значної частини населення країни.

2. Соціальна роль. Відбувається реалізація здібностей працівників, формуються трудові навички, підвищується кваліфікація, виховується корпоративна культура. Підприємницькі структури, як високоприбуткові підприємства, спроможні забезпечити своїх працівників соціальним пакетом, до якого можуть входити: безкоштовне харчування, медичне обслуговування, проїзд, навчання, відпочинок, тощо.

3. Державна роль. Підприємницькі структури, як потужні об'єкти оподаткування, сплачують значні податкові внески, формуючи та наповнюючи державний і місцеві бюджети, що сприяє розвитку національної економіки.

Висновки. Розвиток підприємницьких структур, разом із заходами державного, адміністративного регулювання, в майбутньому має послужити інструментом демонополізації нашого господарства, а саме підприємництво – стати справжнім двигуном розвитку економіки й посприяти процвітанню всіх сфер життєдіяльності суспільства в умовах ринкової економіки [3].

Ключові слова: підприємство, підприємницька структура, роль підприємницьких структур, функції підприємницьких структур, національна економіка.

ЛІТЕРАТУРА

1. Випереджаючий інноваційний розвиток: теорія, методика, практика: монографія / за ред. к.е.н., доц. Ілляшенко Н.С. – Суми: Триторія, 2018. – 484 с. – с.232-245.

2. Інструменти та методи комерціалізації інноваційної продукції: монографія / за ред. д.е.н., проф. Ілляшенка С.М., к.е.н., доц. Біловодської О.А. – Суми: ТОВ «Триторія». – 2018. 382 с. – 166-176 с.

3. Роль підприємства і підприємництва в ринковій економіці. – Economics.studio. – Режим доступу: <https://economics.studio/politicheskaya-ekonomiya/54rol-pidpriemstva-pidpriemnistva-rinkoviy-76462.html>

4. Шацька З.Я. Сутність дефініції поняття «підприємницька структура» та підходи до її трактування // З.Я. Шацька. – Вісник КНУТД. Серія «Економічні науки». – № 6 (129). – 2018. – 13 с.